

MARTIN ŠRAJER / 24. 3. 2025

Krajina s nábytkem

Na motivy románového debutu Zdeňka Rosenbauma napsal Milan Ležák scénář filmu *Krajina nábytek*. Další z komedií o mladých lidech na rozcestí (po *Sněženkách a machrech*) podle něj následně natočil Karel Smyczek. *Krajina s nábytkem* je ve svém pohledu na hořkost životní reality ovšem spíš potměšile ironická než odlehčeně humorná.

Protagonistou filmu je sotva dospělý Zdeněk Klouček, student hudební konzervatoře. Během letních prázdnin si přivydělává jako venkovský listonoš. Při tom potkává stejně starou táborovou vedoucí Evu. Dívka otěhotní, byť ne s ním, a své dítě mu po vyřešení bytové situace a neúspěšném pokusu o společné soužití přenechává.

Ačkoli si Zdeněk uvědomuje, že péče o Tomáška může ohrozit jeho studium i budoucí kariéru klavíristy, při své citlivosti (a naivitě) jej nechce svěřit do kojeneckého ústavu. Za podpory jeho vlastních rodičů se z něj postupně stává starostlivý, obětavý otec.

Zdeněk se tak ocitá v podobné situaci jako hlavní hrdina filmu *Antonyho šance* (1986) od Víta Olmera, který měl v československých kinech premiéru jen o pár měsíců dřív než *Krajina s nábytkem*. Také Antony je vržen do dospělosti, když se po smrti své ženy musí sám postarat o dcerku.

Zaměření pozornosti na zranění mladých lidí, patrné i v mnoha dalších dobových snímcích (*Džusový román, Bloudění orientačního běžce, Jak básníci přicházejí o iluze...*), vyplývalo jednak z nástupu mladé filmařské generace v osmdesátých letech, jednak z požadavků barrandovské dramaturgie, která se dospívající mládeži snažila v podobných morálních předkládat návod, jak být vzorným socialistickým člověkem, pěstujícím hodnotné mezilidské vztahy.

Smyczek stejně jako v ostatních svých filmech klade důraz na civilnost a občasnou humornost situací. Režuruje s lehkostí a nadhledem, bez patosu, k němuž by téma mohlo svádět. V nenucené poloze vyprávění udržuje i množstvím odboček a výpustek. Zaměřuje se na autenticitu jednotlivých dialogů a setkání víc než na co největší koherenci celku.

Zacílení na mladší publikum odpovídalo i jeho obsazení převážně neokoukanými mladými tvářemi. Do hlavní role si Smyczek vybral Vladimíra Javorského, čtyřadvacetiletého člena brněnského Divadla na provázku. Ten kvůli roli docházel na lekce klavíru k Leoši Svárovskému a Vojtěchu Eckertovi. Pod jejich vedením se postupně naučil hrát na skladby prolínající se celým filmem, které zkomponoval Emil Viklický.

Stejný talent Javorský prokázal při vyjadřování rozdílných nálad a stavů, jimiž Zdeněk během své klikaté cesty za seberealizací prochází. Přesvědčivost jeho výkonu jednak v *Krajině s nábytkem*, jednak v pohádce *Přezůvky štěstí* od Juraje Herze z něj udělala jeden z velkých hereckých objevů roku 1987, kdy měly oba filmy premiéru.

Stereotypněji je načrtnuta role Evy, neurotické a nezodpovědné ženy zmítané emocemi, jejíž motivaci pro opuštění vlastního dítěte film dostatečně neosvětluje. Yveta Kornová, která se objevila už ve Smyczkově debutu *Housata* (1980), nicméně podává technicky bezchybný výkon.

Dřív Karel Smyczek spolupracoval rovněž s Michalem Suchánkem, představitelem Zdeňkova kamaráda Franty. Jiřího Langmajera, který v *Krajině s nábytkem* hraje studenta ekonomie, pak Smyczek v minulosti režíroval v televizním seriálu *Třetí patro*.

Lehce tajuplnou postavu akademického malíře Doudy, který do příběhu zasáhne pouze na jeho začátku a konci (čímž jsme upozorněni na jistou účelovost této figury), ztvárnil Petr Čepek. Vlídny profesor klavíru Vondruška, který Zdeňkovi nabízí místo ve školním orchestru, byl pak další hereckou příležitostí pro režiséra Evalda Schorma.

V době své kinopremiéry film nezaznamenal takový ohlas, jaký si slibovala například Ústřední půjčovna filmů, řadící jej ve svých propagačních materiálech mezi tituly s velkým diváckým potenciálem. Docenění se *Krajina s nábytkem* dočkala až o pár

měsíců později, po uvedení v televizi.

Krajina s nábytkem (Československo 1986), režie: Karel Smyczek, scénář: Milan Ležák, kamera: Jiří Macák, hudba: Emil Viklický, hrají: Vladimír Javorský, Yveta Kornová, Petr Čepeck, Michal Suchánek, Jiří Langmajer, Lubomír Kostelka, Evald Schorm, Pavlína Mourková, Markéta Fišerová a další. Filmové studio Barrandov, 93 min.